

Kielce, dnia 11.04.2023 r.

WK.60.30.2022

Pan Szymon Kołacz
Wójt Gminy Łoniów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w Urzędzie Gminy w Łoniowie w okresie od dnia 15 września do dnia 8 grudnia 2022 roku, kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Łoniów za 2021 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli podpisano w dniu 10 lutego 2023 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Łoniów. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. W zakresie ewidencji księgowej operacji dokonywanych na bankowych rachunkach budżetu Gminy oraz jednostki Urząd Gminy stwierdzono następujące nieprawidłowości:
  - a) w trakcie 2021 roku nie zachodziła zgodność sald kont 130-001 „Rachunek bieżący jednostki wydatki”, 130-002 „Rachunek bieżący jednostki dochody”, 130-027 „Rachunek bieżący jednostki Regulacja VAT” oraz 130-005 „Rachunek bieżący jednostki VAT”, z saldami wynikającymi z dowodów bankowych (WB) za te same okresy. Zgodność sald ww. kont wynikających z ewidencji księgowej z saldami ujętymi na wyciągach bankowych stwierdzono tylko na dzień 31.12.2021 r.
  - b) pomimo, iż w 2021 roku Urząd Gminy jako jednostka dysponowała wyodrębnionym rachunkiem bankowym służącym do realizacji planu finansowego dochodów, wystąpiły przypadki, iż dochody Urzędu, ujęte w podziałce klasyfikacji budżetowej: 750/75023/0920, 756/75616/0910, 756/75618/0640, 756/75619/0270, 758/75814/0947, 758/75814/0970, 758/75816/0920, 851/85195/0970, 855/85504/0970, 900/90001/0920, 900/90005/0970 oraz 900/90095/0970, które w trakcie roku wpłynęły bezpośrednio na rachunek bankowy budżetu, w ewidencji księgowej jednostki zostały ujęte na stronie Wn konta 222 "Rozliczenie dochodów budżetowych" zamiast na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki”. W konsekwencji w rocznym jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu sporządzonym za okres od początku roku do 31.12.2021 roku,

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1668, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

w kol. 7 „Dochody wykonane” w ww. podziałkach klasyfikacji budżetowej wykazano dane stanowiące sumę dochodów ujętych na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” oraz na koncie 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” wg podziałki klasyfikacji budżetowej dochodów,

- c) w trakcie 2021 roku oraz do dnia 6.10.2022 roku, nie generowano z systemu bankowego wyciągów bankowych do rachunku nr 36 9434 (...) 0050, służącego do ewidencji stanu środków z tytułu mechanizmu podzielonej płatności, pomimo iż w księgach rachunkowych Urzędu operacje gospodarcze wynikające z wyciągów bankowych do ww. rachunku ewidencjonowano na dwóch kontach analitycznych, tj. na koncie 130-005 „Rachunek bieżący jednostki VAT” oraz na koncie 130-027 „Rachunek bieżący jednostki Regulacja VAT”,
- d) w latach 2020-2021 oraz do dnia 25.09.2022 roku, zaniechano utworzenia w banku prowadzącym bankową obsługę budżetu Gminy Łoniów rachunku służącego do ewidencji obcych środków pieniężnych (sum depozytowych, wadów). W konsekwencji w prowadzonych przez Gminę Łoniów postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, Zamawiający bezpodstawnie wskazywał jako rachunek na który należy wnieść wadium - rachunek bankowy nr 98 9434 (...) 0001, służący do ewidencji środków pieniężnych z tytułu dochodów budżetowych objętych planem finansowym jednostki Urząd (konto 130), pomimo iż przedmiotowe środki stanowią obce środki pieniężne (depozyty) i winny być gromadzone na wyodrębnionym w tym celu rachunku bankowym,
- e) pomimo nieposiadania przez Urząd odrębnego rachunku bankowego do realizacji wydatków finansowanych środkami Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych oraz braku (kasowego) faktycznego przekazania środków z rachunku budżetu, w księgach rachunkowych jednostki Urząd na stronie Wn konta 130-250 „Rachunek bieżący jednostki RFIL” w korespondencji ze stroną Ma konta 223-250 „Rozliczenie wydatków budżetowych RFIL” ujmowano operację przekazania środków na wydatki w treści wpisując „zasilenie konta”.

Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i ust. 2, art. 20 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości², w związku z zasadami funkcjonowania kont 130 „Rachunek bieżący jednostki”, 139 „Inne rachunki bankowe”, 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”, określonymi w przyjętych przez jednostkę zasadach (polityce) rachunkowości oraz w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³ a także § 9 ust. 1 i ust. 2 wówczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴, w związku z § 3 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu

---

² Dz. U. z 2023 r. poz. 120, dalej ustawa o rachunkowości

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 342, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

2. Na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych Urzędu 31.12.2021 r. (BZ) a także na dzień ich otwarcia 1.01.2022 r. (BO) konto 860 „Wynik finansowy” wykazuje saldo dwustronne Wn i Ma, zamiast salda jednostronne wyrażające wynik finansowy, co narusza zasady funkcjonowania tego konta określone w dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości, a także w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
3. W 2021 roku stwierdzono przypadki niezachowania porządku systematycznego przy księgowaniu nw. operacji gospodarczych oraz naruszenia zasad funkcjonowania kont jednostki Urząd Gminy określonych w dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości, a także w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.:
  - a) na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” ujęto wartość zakupu subskrypcji programu na 1 rok na kwotę 4.059,00 zł, która nie stanowi wartości niematerialnych i prawnych, w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości,
  - b) przypis należności z tytułu wpłat mieszkańców za wykonanie przyłączy kanalizacyjnych, ujmowano na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, pomimo iż przedmiotowe środki pieniężne zostały zaliczone do środków pozabudżetowych,
  - c) rozrachunki z Państwowym Gospodarstwem Wodnym „Wody Polskie” w łącznej kwocie 80.943,32 zł z tytułu opłaty stałej i zmiennej ujmowano na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”, zamiast na koncie 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,
  - d) dochody z tytułu odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych ujmowano na koncie 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, zamiast na koncie 750 „Przychody finansowe”,
  - e) w ewidencji księgowej jednostki Urząd, na koncie 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” i 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” ujęto wpłatę na Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej w kwocie 10.000,00 zł oraz wpłatę na Fundusz Wsparcia Policji Komendy Wojewódzkiej Policji w kwocie 20.000,00 zł, pomimo iż przedmiotowe wydatki nie stanowią dotacji w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵, lecz stanowią przychody ww. Funduszy zgodnie z art. 19g pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej⁶ oraz art. 13 ust. 4e pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.⁷ W konsekwencji ww. wydatki wykazano niezgodnie z treścią ekonomiczną w sprawozdaniu finansowym „Zestawienie zmian w funduszu jednostki Urząd” sporządzonym na dzień 31.12.2021 r. w kol. „Stan na koniec roku bieżącego” w poz. „Dotacje i środki na inwestycje”.
4. W zakresie rzetelności ksiąg rachunkowych budżetu oraz jednostki Urząd Gminy ustalono:
  - a) w 2021 roku w Urzędzie Gminy ewidencję rozliczeń z tytułu podatku VAT zarówno w zakresie jednostki Urząd Gminy jak i w zakresie rozliczeń Gminy z tytułu centralizacji VAT, ujmowano na jednym koncie analitycznym 225-001 „Rozrachunki z budżetami

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

⁶ Dz.U. z 2022 r. poz. 1969

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 171 ze zm.

VAT”, zamiast prowadzić ewidencję analityczną do konta 225 odrębnie w zakresie centralizacji podatku od towarów i usług VAT oraz odrębnie ewidencję w zakresie jednostki Urząd. Ze zbiorczej deklaracji VAT-7 Gminy Łoniów za miesiąc grudzień 2021 roku wynika, że na dzień 31.12.2021 r. nadwyżka podatku VAT należnego nad naliczonym podlegająca wpłacie do Urzędu Skarbowego wynosiła 2.818,00 zł. Powyższa kwota zobowiązania nie znajduje odzwierciedlenia w ewidencji księgowej konta 225 „Rozrachunki z budżetami”. Prowadzona ewidencja rozrachunków z tytułu VAT z Urzędem Skarbowym oraz jednostkami organizacyjnymi nie pokazuje realnego stanu rozliczeń na koniec roku, wskutek czego w bilansie jednostki Urząd Gminy zarówno po stronie aktywów jak i pasywów nie wykazano rzeczywistego stanu należności i zobowiązań z powyższego tytułu,

- b) w 2021 roku do ksiąg rachunkowych nie wprowadzono dla jednostki Urząd Gminy konta rozrachunkowego 241 „Rozrachunki z jednostkami budżetowymi z tytułu VAT” ujętego w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości służącego do ewidencji rozliczeń z tytułu podatku VAT, wskutek czego w ewidencji księgowej nie ujmowano przypisu podatku VAT na podstawie deklaracji jednostkowej VAT-7 Urzędu Gminy,
- c) w latach 2019-2020 roku indywidualne wpłaty mieszkańców Gminy Łoniów za wykonanie przyłączy kanalizacyjnych ewidencjonowano na kontach 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, pomimo iż przedmiotowe środki pieniężne stanowiły środki pozabudżetowe. Powyższy sposób ewidencji skutkował bezpodstawnym uwzględnieniem ww. środków w funduszu jednostki oraz wyniku finansowym ustalonym za rok 2019, 2020 oraz 2021,
- d) w dniu 29.12.2020 roku dokonano przekazania z wyodrębnionego rachunku bankowego utworzonego do wpłat za przyłącza kanalizacyjne na rachunek dochodów Urzędu kwoty 2.721,38 zł, stanowiącej obce środki pieniężne. Pod datą 31.12.2020 r. ww. kwota została przekazana z rachunku dochodów Urzędu na rachunek budżetu Gminy w łącznej kwocie zrealizowanych dochodów i ujęta na stronie Wn konta 133-01 „Rachunek budżetu”. W konsekwencji ww. środki pozabudżetowe wykazano w sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych Gminy Łoniów na koniec 2020 roku oraz w bilansie z wykonania budżetu Gminy Łoniów sporządzonym na dzień 31.12.2020 roku,
- e) na dzień 31.12.2021 roku stan zobowiązania Gminy Łoniów w kwocie 1.163.427,00 zł wynikający z notarialnej ugody (porozumienia) zawartej w dniu 11.01.2012 roku, pomiędzy Gminą Łoniów a podatnikiem, w sprawie rozłożenia na raty zwrotu przez Gminę Łoniów nadpłaty podatku od nieruchomości za lata 2004-2009, nie znajduje odzwierciedlenia w ewidencji księgowej prowadzonej w księgach rachunkowych Urzędu, tj. w księgach rachunkowych ujęto na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” tylko kwotę należności głównej z tytułu zwrotu nadpłaty podatku od nieruchomości, natomiast nie ujęto zobowiązania z tytułu odsetek w łącznej kwocie 425.945,00 zł wynikającego z ww. porozumienia,
- f) do dnia 6.10.2022 roku w ewidencji księgowej Urzędu na koncie 011 „Środki trwałe” nie ujęto gruntów stanowiących własność Gminy Łoniów otrzymanych na podstawie prawomocnych decyzji Wojewody Świętokrzyskiego znak: IN.IV.7532.78.2015 oraz IN.IV.7532.79.2015 z dnia 17.04.2015 r.

Nieprawidłowość narusza art. 24 ust. 2 i art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, a także zasady funkcjonowania ww. kont określone w przyjętych przez jednostkę zasadach

- (polityce) rachunkowości oraz w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
5. W zakresie prawidłowego i terminowego ewidencjonowania prawnego zaangażowania wydatków budżetowych, stwierdzono:
    - a) w 2021 dokonano nieterminowego zaangażowania na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” umów obciążających budżet na łączną kwotę 119.411,80 zł. Powyższe wynikało z nieterminowego przekazania zawartych umów przez pracowników merytorycznych do Referatu Budżetu i Finansów z opóźnieniem wynoszącym od 30 do 80 dni,
    - b) w 2021 roku oraz do dnia 15.09.2022 roku zaniechano ewidencjonowania na koncie 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat w zakresie kosztów obsługi zadłużenia Gminy Łoniów (odsetek i prowizji), które mają być zrealizowane w latach następnych. Nieprawidłowość narusza art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz zasady funkcjonowania kont 998 i 999 określone w przyjętych przez jednostkę zasadach (polityce) rachunkowości oraz w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z postanowieniami instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy w Łoniowie, wprowadzonej do stosowania zarządzeniem RG.0050.182.2021 Wójta Gminy Łoniów z dnia 2.01.2021 r. ze zm.
  6. Na dzień 31.12.2021 roku w ewidencji księgowej jednostki Urząd Gminy na stronie Wn konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” nie ujęto należności w łącznej kwocie 2.913,20 zł z tytułu podatku VAT od zaległości z tytułu opłaty za wodę i ścieki. W konsekwencji nie zachodzi zgodność salda Wn konta 221 ujętego w ewidencji księgowej Urzędu z saldem wynikającym z ewidencji szczegółowej prowadzonej na szczegółowych kontach podmiotów zobowiązanych do wnoszenia opłat za wodę i ścieki. Nieprawidłowość narusza art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
  7. W ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 011 „Środki trwałe” KŚT 0 „Grunty” stwierdzono liczne przypadki ujęcia wartości gruntów w jednej pozycji, zamiast ująć każdą działkę pod odrębnym numerem inwentarzowym. Powyższy sposób uniemożliwia ustalenie wartości poszczególnych obiektów inwentarzowych. Nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, w związku z przepisami zawartymi w części I „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych⁸, jak również zasady funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe” określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z art. 28 ust. 1 pkt 1 i art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
  8. W sporządzonym w dniu 18.02.2022 r. sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy Łoniów za okres od początku roku do dnia 31.12.2021 r. oraz w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu za ten sam okres sprawozdawczy skutki obniżenia górnych stawek podatkowych dla osób prawnych zostały zaniżone w podatku od nieruchomości o kwotę 4.881,87 zł oraz skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres

---

⁸ Dz. U. z 2016 r. poz. 1864, dalej rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych

sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) w podatku od nieruchomości zostały zaniżone o kwotę 3.166,67 zł. Nieprawidłowość narusza w zakresie rocznego sprawozdania Rb-27S § 9 ust. 1 wówczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁹, w związku z § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia, natomiast w zakresie rocznego sprawozdania Rb-PDP § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁰ w związku z § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych, stanowiącej załącznik Nr 37 do tego rozporządzenia.

9. W sporządzonym w dniu 18.02.2022 r. sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Urzędu wg stanu na koniec IV kwartału 2021 roku, w części A „Należności oraz wybrane aktywa finansowe”:

- w poz. N3.2 „depozyty na żądanie” wykazano dane w kwocie 6.486.151,53 zł, pomimo iż z ewidencji księgowej budżetu oraz jednostki Urząd wynika kwota 6.492.708,67 zł,
- w poz. N.4.1 „z tytułu dostaw towarów i usług” wykazano dane w kwocie 39.614,39 zł zamiast wykazać dane w kwocie 40.085,65 zł oraz w poz. N.4.2 „pozostałe” wykazano dane w kwocie 436.406,19 zł, zamiast wykazać dane w kwocie 435.941,05 zł
- w wierszu N5 „pozostałe należności” wykazano dane w kwocie 20.332,28 zł, zamiast wykazać dane w kwocie 21.650,20 zł, w tym: w poz. N.5.1 „z tytułu dostaw towarów i usług” wykazano dane w kwocie 3.459,07 zł, zamiast wykazać dane w kwocie 5.008,15 zł, w poz. N.5.2 „z tytułu podatków składek na ubezpieczenia społeczne” wykazano dane w kwocie 61,00 zł, zamiast wykazać dane w kwocie 13.482,79 zł oraz w poz. N.5.3 „z tytułu innych niż wymienione” wykazano dane w kwocie 16.812,21 zł, zamiast wykazać dane w kwocie 3.086,62 zł.

Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1, § 4 ust. 2 oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹¹, w związku z § 12 ust. 1, § 13 ust. 1 pkt 4, pkt 5, pkt 6, § 14 pkt 9, pkt 15, pkt 16 i pkt 17 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik Nr 8 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej.

10. W zakresie przeprowadzenia na dzień 31.12.2021 roku inwentaryzacji aktywów i pasywów stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- a) należności cywilnoprawne z tytułu czynszów najmu i dzierżawy, opłaty za wodę i ścieki od podmiotów prowadzących księgi rachunkowe, np. należności od spółek prawa handlowego, zinwentaryzowano w drodze weryfikacji, zamiast w drodze potwierdzenia salda,
- b) saldo Wn konta 011-010 „Środki trwałe” – grunty, które na dzień 31.12.2021 r. wynosiło 1.529.010,34 zł, uznano za realne i prawidłowo ustalone, pomimo iż w protokole weryfikacji gruntów wskazano co najmniej 13 działek o łącznej wartości 8.041,00 zł, w stosunku do których Gmina Łonów nie posiada prawa własności (posiadanie

⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.

¹⁰ Dz. U. poz. 144 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej

¹¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

- samoistne), a które na dzień 31.12.2021 r. ujęte były w księgach rachunkowych. W konsekwencji zaniechano wyjaśnienia oraz rozliczenia w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, powyższych rozbieżności,
- c) przeprowadzona weryfikacja salda Wn konta 011 „Środki trwałe” w kwocie 74.955.373,25 zł zawiera przepisane z ewidencji księgowej dane dotyczące BO, obrotów strony Wn i Ma oraz BZ na dzień 31.12.2021 roku, bez jednoczesnego wskazania wartości poszczególnych grup środków trwałych KŚT 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8 oraz wskazania obiektów - środków trwałych, podlegających inwentaryzacji. W protokole nie wskazano z jakimi dokumentami dokonano porównania oraz w jaki sposób zweryfikowano realność salda konta 011,
- d) przeprowadzona inwentaryzacja metodą weryfikacji salda Wn konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” nie wskazuje z jakimi dokumentami dokonano porównania oraz w jaki sposób zweryfikowano realność salda Wn konta 221. Ponadto weryfikacją objęto należności wg klasyfikacji:
- 400/40002/0830 w kwocie 3.261,10 zł, pomimo iż na dzień 31.12.2021 roku kwota należności z tytułu opłat za wodę wynosiła 34.781,71 zł, w tym zaległości w kwocie 31.520,61 zł (przedmiotowe należności nie zostały zinwentaryzowane inną metodą),
  - 900/90001/0830 w kwocie 875,20 zł, pomimo iż na dzień 31.12.2021 roku kwota należności z tytułu opłat za kanalizację (ścieki) wynosiła 7.614,52 zł, w tym zaległości w kwocie 7.416,55 zł (przedmiotowe należności nie zostały zinwentaryzowane inną metodą),
- e) przeprowadzona inwentaryzacja w drodze weryfikacji salda 240 „Pozostałe rozrachunki” w zakresie opłat za przyłącza kanalizacyjne nie wskazuje z jakimi dokumentami dokonano porównania oraz w jaki sposób zweryfikowano realność konta 240 w ww. zakresie.
- W konsekwencji nie ujawniono iż saldo Wn konta 240-001-0003 w kwocie 2.706,15 zł oraz saldo Ma konta 240-500-00922 w kwocie 7.263,74 zł, nie odzwierciedlają stanu rzeczywistego w związku z błędnym księgowaniem w styczniu 2021 roku zwrotu środków z rachunku dochodów Urzędu na wyodrębniony rachunek bankowy służący do ewidencji opłat za przyłącza kanalizacyjne,
- f) nie powiadomiono właściciela środków trwałych i pozostałych środków trwałych a także wartości niematerialnych i prawnych oddanych do użytkowania Gminie Łoniów o łącznej wartości 34.139,82 zł o wynikach przeprowadzonego na dzień 31.12.2021 roku spisu z natury,
- g) powierzone przez Gminę Łoniów innym jednostkom własne środki trwałe oraz pozostałe środki trwałe o łącznej wartości 52.929,09 zł zinwentaryzowano drogą spisu z natury w siedzibach tych jednostek, zamiast w drodze potwierdzenia,
- h) inwentaryzacją w drodze spisu z natury objęto grunty i budynki przekazane w trwałe zarząd 5 jednostkom oświatowym, dla których organem prowadzącym jest Gmina Łoniów, pomimo iż przedmiotowe grunty i budynki nie są ujęte w ewidencji księgowej Urzędu.
- Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 1 pkt 2 i pkt 3, art. 26 ust. 2 a także art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

II. W zakresie wykonania budżetu:

Bankową obsługą budżetu Gminy Łoniów objęto 2 samorządowe instytucje kultury posiadające osobowość prawną, co narusza art. 264 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 17 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej¹².

III. W zakresie dochodów budżetowych:

1. Organ podatkowy nie dokonywał rzetelnej kontroli składanych przez osoby prawne deklaracji na podatek od nieruchomości, celem stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, bowiem:
  - a) Podatnik - spółka prawa handlowego o nr karty podatkowej 29 dzierżawione od Gminy grunty wykazała do opodatkowania według stawki pozostałe grunty, zamiast według stawki grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. W konsekwencji powyższego należny podatek od nieruchomości za lata 2020-2021 został zaniżony o kwotę 1.471,00 zł. W trakcie kontroli podatnik złożył korekty deklaracji oraz zapłacił należny podatek od nieruchomości.
Nieprawidłowość narusza art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa¹³, w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
  - b) Podatnik - spółka prawa handlowego o nr karty podatkowej 58 posiadane grunty wykazała do opodatkowania według stawki pozostałe grunty, zamiast według stawki grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. W konsekwencji należny podatek od nieruchomości za lata 2020-2021 został zaniżony o kwotę 1.694,00 zł. Ponadto w latach 2020 – 2022 zaniechano podjęcia czynności wyjaśniających, mających na celu ustalenie faktycznego sposobu wykorzystywania przez podatnika posiadanych gruntów rolnych i leśnych. W trakcie kontroli podatnik złożył korekty deklaracji na podatek od nieruchomości i rolny za lata 2020 – 2022 oraz złożył oświadczenie o faktycznym wykorzystaniu gruntów rolnych i leśnych.
Nieprawidłowość narusza art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa, w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych¹⁴, art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym¹⁵ oraz art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym¹⁶.
2. W latach 2020 – 2021 dwóch podatników podatku rolnego o nr karty kontowej 43 i 45, będących osobami fizycznymi objęto obowiązkiem podatkowym jako osoby prawne. Nieprawidłowość narusza art. 6a ust. 5 ustawy o podatku rolnym.
3. Nierzetelnie dokonano kontroli informacji w sprawie podatku od nieruchomości złożonej przez osobę fizyczną o nr kartoteki 022/0293, w której wykazano do opodatkowania dzierżawiony od Gminy grunt w pozycji grunty pozostałe, zamiast w pozycji grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Podatnik –

¹² Dz. U. z 2020 r. poz. 194 ze zm., dalej ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej

¹³ Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm., dalej Ordynacja podatkowa,

¹⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 70, dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych,

¹⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 333, dalej ustawa o podatku rolnym,

¹⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 888 z późn. zm., ustawa o podatku leśnym,

przedsiębiorca jest posiadaczem gruntu przeznaczonego na prowadzenie działalności gospodarczej. W konsekwencji powyższego należny podatek od nieruchomości za lata 2020 – 2022 rok został zaniżony o kwotę 1.694,00 zł. W trakcie kontroli wydano decyzje zmieniające wymiar podatku od nieruchomości. Podatnik dokonał wpłaty należnego podatku w kwocie 1.550,50 zł za okres od stycznia 2020 r. do października 2022 r.

Nieprawidłowość narusza art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa, w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3 i pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

4. W 2021 roku grunt będący własnością podatnika o nr kartoteki 007/0071 został podwójnie opodatkowany, tj. podatkiem od nieruchomości z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej oraz bezpodstawnie podatkiem rolnym. Nieprawidłowość narusza art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa, w związku z art. 1 ustawy o podatku rolnym.
5. W 2021 roku wystąpiły przypadki wystawiania faktur za dostarczenie wody zawierające okres rozliczeniowy na podstawie uprzednio obowiązującej taryfy do 30.06.2021 roku oraz do 1.07.2021 roku, pomimo iż zmiana taryfy nastąpiła od 18.06.2021 roku. W konsekwencji przyjęcia nieprawidłowego obowiązywania taryfy zatwierdzonej decyzją Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, zaniżono dochody według szacunku co najmniej o kwotę 950,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 24f ust. 1 w związku z art. 24e ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków¹⁷ oraz § 17 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków¹⁸.

IV. W zakresie wydatków budżetowych:

1. W 2021 roku stwierdzono przypadki przekroczenia upoważnienia do zaciągania zobowiązań obciążających budżet na łączną kwotę 26.159,73 zł, w dziale 700, rozdziale 70005 § 4300, w wyniku zawarcia umowy:
  - a) w dniu 8.02.2021 r. na wykonanie dokumentacji rozgraniczenia za wynagrodzeniem 4.900 zł. Plan finansowy na dzień zawarcia umowy wynosił 5.000 zł, natomiast zaangażowanie z uwzględnieniem wykonania wynosiło 3.100 zł. Przekroczenie na dzień zawarcia ww. umowy wyniosło 1.900 zł. Zwiększenia planu finansowego dokonano stosowną uchwałą Rady Gminy w dniu 11.03.2021,
  - b) w dniu 24.05.2021 roku na rozbiórkę budynku za wynagrodzeniem 24.600 zł. Plan finansowy na dzień zawarcia umowy wynosił 37.000 zł, natomiast zaangażowanie z uwzględnieniem wykonania wynosiło 36.413,49 zł. Przekroczenie na dzień zawarcia ww. umowy wyniosło 24.013,49 zł. Zwiększenia planu finansowego dokonano stosowną uchwałą Rady Gminy w dniu 27.05.2021 roku.Nieprawidłowość narusza art. 46 ust. 1 oraz art. 261 ustawy o finansach publicznych.

¹⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 2028, dalej ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków

¹⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 1074, dalej rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków

2. Skarbnik Gminy nienależycie dokonał wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych z planem finansowym, o których mowa w ww. pkt 1, w konsekwencji czego dopuszczono do zaciągnięcia w dniu 8.02.2021 roku i 24.05.2021 roku zobowiązań niemieszczących się w planie finansowym. Nieprawidłowość narusza art. 54 ust. 3 w związku z art. 54 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
3. W 2021 roku dokonano wydatków ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych niezgodnie z przeznaczeniem, tj. :
  - zakupiono laptop wraz z oprogramowaniem i akcesoriami w kwocie 4.322,00 zł na potrzeby prywatnego podmiotu prowadzącego działalność medyczną na terenie Gminy,
  - zakupiono zestaw noży, żelazko, wagę, blender i opiekacz w kwocie 978,94 zł, stanowiących nagrody dla honorowych dawców krwi.Nieprawidłowość narusza art. 18² pkt 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi¹⁹ oraz nie dotyczy celów określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok, przyjęty uchwałą Nr XXII/130/2021 Rady Gminy Łoniów z dnia 15 stycznia 2021 r.
4. W 2020 roku przyjęto do realizacji ze środków funduszu sołectkiego wniosek złożony przez sołectwo Świniary Nowe, w którym wskazano przedsięwzięcie na kwotę 1.500 zł podlegające realizacji na terenie innego sołectwa, tj. Świniary Stare. Sołectwo Świniary Stare nie ujęło przedmiotowego przedsięwzięcia w swoim wniosku. Z wniosku sołectwa Świniary Nowe nie wynika, że będzie je realizować wspólnie z sołectwem Świniary Stare. Nieprawidłowość narusza art. 6 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołectkim²⁰.
5. W postępowaniu o udzielenia zamówienia publicznego na świadczenie usług pn. „Dowóz uczniów do szkół i przedszkoli oraz ośrodków rehabilitacyjno – edukacyjnych z Gminy Łoniów w roku szkolnym 2021 - 2022”:
  - a) Zamawiający informację o kwocie, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia zamieścił w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy wraz z informacją o wykonawcach, których oferty zostały otwarte i o cenach ofert, tj. po otwarciu ofert, zamiast przed ich otwarciem, co narusza art. 222 ust. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych²¹.
  - b) ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych pod nr 2022/BZP00358941/01 w dniu 22.09.2022 r., tj. po terminie 30 dni od wykonania umowy, co narusza art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych.

V. W zakresie gospodarki mieniem:

1. Prowadzona w Urzędzie Gminy ewidencja zasobu nieruchomości nie obejmowała wszystkich nieruchomości oraz budynków, które stanowią przedmiot własności Gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste. Nieprawidłowość narusza art. 24 ust. 1 oraz art. 25 ust. 2, w związku z art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

---

¹⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 165, dalej ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

²⁰ Dz. U. z 2014 r. poz. 301 ze zm., dalej ustawa o funduszu sołectkim

²¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm., dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

2. W latach 2018-2021 zaniechano opracowania planu wykorzystania gminnego zasobu. Plan wykorzystania gminnego zasobu na lata 2022-2024 przyjęto zarządzeniem Nr RG.0050.318.2022 Wójta z dnia 28.09.2022 r. Nieprawidłowość art. 25 ust. 2 i 2a, w związku z art. 25 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
3. W 2021 roku oraz latach poprzednich zaniechano przedłożenia Radzie Gminy projektu uchwały w sprawie wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy na lata 2022 – 2027 przyjęto uchwałą Nr XXXIX/230/2022 Rady Gminy Łoniów z dnia 28.09.2022 roku. Nieprawidłowość narusza art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym²², w związku z art. 21 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego²³.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości Gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Wójt oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku/Głównym księgowym. Prawa i obowiązki Skarbnika/Głównego księgowego określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym Gminy Łoniów jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy).

Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

---

²² Dz. U. z 2023 r. poz. 40, dalej ustawa o samorządzie gminnym

²³ Dz. U. z 2022 r. poz. 172 ze zm.

1. Operacje gospodarcze dokonywane na bankowych rachunkach budżetu Gminy oraz jednostki Urząd, w księgach rachunkowych ujmować zgodnie z przyjętymi przez jednostkę zasadami klasyfikacji zdarzeń oraz ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze zasady funkcjonowania kont określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku oraz w obowiązującej w jednostce dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, a w szczególności:
  - a) operacje gospodarcze wynikające z wyciągów bankowych do rachunków bankowych Urzędu Gminy w zakresie, dochodów, wydatków, split payment, ewidencjonować na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” wg odpowiedniej analityki, z zachowaniem pełnej zgodności obrotów i sald konta 130 z wyciągami bankowymi, tak by zapisy w księgach rachunkowych odzwierciedlały stan rzeczywisty oraz umożliwiły prawidłowe wykazywanie danych w sprawozdaniach budżetowych oraz z operacji finansowych, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości,
  - b) zrealizowane bezpośrednio na rachunek bankowy budżetu Gminy dochody własne jednostki Urząd Gminy, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w ewidencji księgowej Urzędu ujmować powtórzonym zapisem na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
  - c) ewidencję obcych środków pieniężnych, w tym z tytułu sum depozytowych oraz wadium prowadzić na koncie 139 „Inne rachunki bankowe”, mając na uwadze obowiązek posiadania przez Urząd Gminy wyodrębnionego rachunku bankowego służącego do ewidencji stanu środków pieniężnych z ww. tytułu,
  - d) wydatki jednostki Urząd Gminy zrealizowane bezpośrednio z rachunku bankowego budżetu Gminy, ujmować powtórzonym zapisem na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” według właściwej podziałki klasyfikacji budżetowej wydatków.
2. Mając na uwadze, że dane wynikające z ewidencji księgowej stanowią podstawę sporządzania sprawozdań, w księgach rachunkowych, zapisów o zdarzeniach dokonywać w ujęciu systematycznym, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości a także art. 15 ust. 1 ww. ustawy, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości, a w szczególności:
  - a) konto 860 „Wynik finansowy” zamykać saldem jednostronnym, wyrażającym na koniec roku obrotowego wynik finansowy jednostki, przy czym saldo Wn oznacza stratę netto, saldo Ma - zysk netto.
  - b) na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” ujmować wartość składników majątku o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości,
  - c) zaprzestać ujmowania na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” kwot należności zaliczonych do środków pozabudżetowych,

- d) dokonane przez Urząd wpłaty na fundusze celowe, w tym Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej i Fundusz Wsparcia Policji, zaliczać do pozostałych kosztów operacyjnych i ujmować w ewidencji księgowej na koncie 761 „Pozostałe koszty operacyjne”.
3. W zakresie rozliczeń podatku VAT przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające rzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych, tak aby stan rozliczeń wynikający z ewidencji księgowej odzwierciedlał stan rzeczywisty oraz umożliwiał wykazywanie w sprawozdaniu finansowym danych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, mając na uwadze zapewnienie rzetelności ksiąg rachunkowych i sprawozdań finansowych stosownie do art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
  4. W ewidencji księgowej ujmować wszystkie zobowiązania jednostki wynikające z zawartych umów, porozumień oraz ugód, tak by zapisy w księgach rachunkowych odzwierciedlały stan rzeczywisty, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze iż zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych w ewidencji księgowej ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów - także zaangażowanie środków.
  5. Dokonać ujęcia w księgach rachunkowych Urzędu Gminy faktycznej kwoty zobowiązania wg stanu na dzień otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, wynikającego z notarialnej ugody (porozumienia) zawartej w dniu 11.01.2012 r. pomiędzy Gminą Łoniów a podatnikiem nadpłaty podatku od nieruchomości za lata 2004-2009.
  6. Na koncie 011 „Środki trwałe” dokonać ujęcia gruntów stanowiących własność Gminy Łoniów, tak aby zapisy dokonane w księgach rachunkowych odzwierciedlały stan faktyczny, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 15 lit. a) tej ustawy.
  7. W księgach rachunkowych Urzędu, prawne zaangażowanie wydatków budżetowych ujmować na podstawie zawartych umów, tj. pod faktyczną datą powstania zaangażowania środków, w tym wartość umowy, której wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym, ujmować na koncie 998 "Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego", stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w związku z zasadami funkcjonowania ww. konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz w obowiązujących w jednostce zasadach (polityce) rachunkowości i postanowieniami instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy w Łoniowie.
  8. Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewniając zgodność sald i zapisów kont ksiąg pomocniczych z saldami i zapisami kont księgi głównej, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
  9. Działy, które są ujęte w ewidencji analitycznej środków trwałych łącznie, wprowadzić do tej ewidencji ilościowo i wartościowo jako poszczególne obiekty pod kolejnymi numerami inwentarzowymi, co umożliwi ustalenie ich wartości początkowej. Środki

trwałe stanowiące własność Gminy, w tym grunty, ujmować ilościowo i wartościowo w księgach rachunkowych w sposób umożliwiający ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, w związku z przepisami zawartymi w części I „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych oraz zasadami funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe” określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., mając na uwadze zasady tworzenia obiektów inwentarzowych, określone w uchwale z dnia 25 maja 2017 r. Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 11 „Środki trwałe”²⁴. W przypadku gruntów (działek), dla których nie określono wartości, wyceny dokonać zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

10. W sprawozdaniu Rb-27S i w sprawozdaniu Rb-PDP wykazywać prawidłowe kwoty skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych ulg i zwolnień, stosownie do § 9 ust. 1-rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w związku z § 3 ust. 1 pkt 8 i 9 oraz § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych, stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia.
11. Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-27S i sprawozdanie Rb-PDP wraz z uzasadnieniem za 2021 r. i przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, w terminie 5 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia, stosownie do § 22 ust. 6 i ust. 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
12. W sprawozdaniach z operacji finansowych dane wykazywać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 10 ust. 4 w związku z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
13. Rzetelnie przeprowadzać i rozliczać inwentaryzację drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników w terminie umożliwiającym prawidłowe ustalenie sald kont do celów bilansowych, stosownie art.26 ust. 1 pkt 3 oraz art. 24 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości. Dokonać wyjaśnienia i rozliczenia sald kont 225 "Rozrachunki z budżetami" i 240 „Pozostałe rozrachunki” ujętych w ewidencji księgowej Urzędu, tak by zapisy w księgach rachunkowych odzwierciedlały stan rzeczywisty, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
14. Przeprowadzać na ostatni dzień roku obrotowego inwentaryzację należności z zastosowaniem właściwej metody oraz przestrzegać obowiązku informowania o wynikach spisu właścicieli obcych składników majątku znajdujących się w jednostce, stosownie do art. 26 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

---

²⁴ Dz. Urz. MRiF z 2017 r. poz. 105

15. Nie obejmować samorządowych instytucji kultury umową bankowej obsługi budżetu Gminy, stosownie do art. 264 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 17 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej mając na uwadze, iż bankowa obsługa budżetu Gminy nie powinna obejmować rachunków odrębnych jednostek posiadających osobowość prawną.
16. Dokonywać rzetelnej kontroli przedkładanych przez podatników deklaracji i informacji, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i pkt 3 w związku z art. 3 ust. 5 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.
17. Prawidłowo opodatkowywać grunty i budynki wykazane w złożonych deklaracjach i informacjach, mając na uwadze, że obowiązek podatkowy ciąży na właścicielu nieruchomości lub obiektów budowlanych, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, natomiast na posiadaczu nieruchomości lub jej części wyłącznie w sytuacjach wskazanych w art. 3 ust. 1 pkt 4 tej ustawy.
18. Od podatników będących osobami fizycznymi zobowiązanymi do składania informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, informacji o gruntach, informacji o lasach, egzekwować obowiązek składania tych informacji na formularzach według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie obowiązku w podatku od nieruchomości, rolnym i leśnym, stosownie do art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6a ust. 5 ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust. 2 ustawy o podatku leśnym.
19. Wyjaśniać faktyczne wykorzystywanie gruntów rolnych będących własnością podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w celu ustalenia prawidłowej podstawy ich opodatkowania, mając na uwadze, że grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza – podlegają podatkowi rolnemu, zgodnie z art. 1a ustawy o podatku rolnym, zaś użytki rolne, zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza – podlegają podatkowi od nieruchomości, według stawki dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, stosownie do art. 2 ust. 2 w związku z art. 1a pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
20. Prawidłowo stosować okres obowiązywania taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę ustaloną przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, stosownie do przepisów art. 24f ust. 1 w związku z art. 24e ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz § 17 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.

21. Zobowiązania zaciągać do wysokości kwot określonych uchwałą budżetową i w zatwierdzonym planie finansowym, stosownie do art. 46 ust. 1 oraz art. 261 ustawy o finansach publicznych.
22. Zobowiązać osoby upoważnione, do dokonywania należytej wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, stosownie do art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a) i art. 54 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
23. Dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywać wyłącznie na prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii, ujętych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stosownie do art. 18² pkt 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
24. Dokonywać weryfikacji wniosków sołectw zawierających przedsięwzięcia wspólne, stosownie do art. 6 ustawy o funduszu sołectkim.
25. Kwotę jaką zamawiający zamierza się przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia publicznego udostępniać na stronie internetowej Urzędu najpóźniej przed otwarciem ofert, stosownie do art. 222 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.
26. Ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych w terminie 30 dni od wykonania umowy, stosownie do art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych.
27. Uzupelnąć ewidencję gminnego zasobu nieruchomości o grunty i budynki, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy, stosownie do treści art. 24 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w związku z art. 25 ust. 2 i art. 23 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
Damian Grzelka
(*podpisano elektronicznym podpisem kwalifikowanym*)

Do wiadomości:

Rada Gminy w Łoniowie